

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/6950.**

Benyújtás dátuma: **2024-01-26 10:39**

Parlex azonosító: **SHDWPCPX0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Dr. Molnár Zsolt (MSZP)**

Törvényjavaslat címe: **A temetési hely megváltási díj adómentessé tétele, valamint az újraváltási díj megtérítéséhez nyújtandó támogatás bevezetés érdekében szükséges törvénymódosításokról**

Az Alaptörvény 6. cikk (1) bekezdése alapján „**a temetési hely megváltási díj adómentessé tétele, valamint az újraváltási díj megtérítéséhez nyújtandó támogatás bevezetés érdekében szükséges törvénymódosításokról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2024. évi törvény

a temetési hely megváltási díj adómentessé tétele, valamint az újraváltási díj megtérítéséhez nyújtandó támogatás bevezetés érdekében szükséges törvénymódosításokról

1. §

Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 85. § (1) bekezdése a következő r) ponttal egészül ki:

(Mentes az adó alól:)

„r) a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény szerinti temetési hely megváltása, újraváltása.”

2. §

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 3. §-a a következő k) ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában)

„k) család: egy lakásban, vagy személyes gondoskodást nyújtó bentlakásos szociális, gyermekvédelmi intézményben együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező közeli hozzátartozók közössége.”

3. §

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 18. § (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A nyilvántartó könyv tartalmazza továbbá a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozók nevét, lakcímét. A közeli hozzátartozókra vonatkozó adatokat a temetést megelőzően az eltemetető személy jelenti be az üzemeltetőnek.”

4. §

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény a következő 22/A-22/B. §-al egészül ki:

„22/A. §

(1) Az üzemeltető a rendelkezési jog időtartamának lejártát megelőző naptári év október 31. napjáig levélben tájékoztatja az eltemetető személyt a rendelkezési jog lejártának időpontjáról, jogkövetkezményeiről és a temetési hely feletti rendelkezési jog újraváltásának feltételeiről.

(2) Az eltemetető halála esetén az üzemeltető a nyilvántartó könyvben megjelölt soron következő közeli hozzátartozót tájékoztatja.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében az

üzemeltető a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból ellenőrzi a (2) bekezdésben meghatározott személy lakcímadatát. A lakcímadatot az üzemeltető a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból elektronikus úton veszi át.

22/B. §

(1) A temetési hely felett rendelkezésre jogosult személy kérelmére a fővárosi és vármegyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala támogatást biztosít a temetési hely újraváltási díjának megtérítéséhez (a továbbiakban: újraváltási támogatás).

(2) Újraváltási támogatásra jogosult az a temetési hely felett rendelkezésre jogosult személy, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 400%-át.

(3) Ha a temetési hely felett több személy jogosult rendelkezni, az újraváltási támogatást a rendelkezésre jogosultak együttesen kérelmezhetik. Újraváltási támogatás akkor állapítható meg, ha a (2) bekezdésben meghatározott feltétel minden kérelmező esetében fennáll.

(4) Újraváltási támogatás mértéke a temetési hely újraváltási díjának 50 %-a, jogszabályban meghatározott különös méltánylást érdemlő esetben 75%-a.

(5) Az újraváltási támogatás fedezetét a központi költségvetés biztosítja.”

5. §

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 41. §-a a következő j) ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„j) az újraváltási támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályait.”

6. §

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény a következő 44/C. §-al egészül ki:

„44/C. §

(1) E törvénynek a temetési hely újraváltási díj megtérítéséhez nyújtandó támogatás bevezetés érdekében a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény módosításáról szóló 2024. évi ... törvénnyel (a továbbiakban: Módtv2.) megállapított 22/A. §-ában meghatározott tájékoztatási kötelezettséget az üzemeltető első alkalommal a 2025. évben lejáró temetési hely feletti rendelkezési jog tekintetében köteles eleget tenni 2024. október 31. napjáig.

(2) Az üzemeltetők részére 2024. július 1. napjától kell biztosítani az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatási kötelezettség teljesítése érdekében az e törvénynek a Módtv2.-vel megállapított 22/A. § (3) bekezdésében meghatározott elektronikus adatátvételi lehetőségét.”

7. §

Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Általános indokolás

Egy haláleset mindig súlyos anyagi terhet jelent a gyászoló családnak még akkor is, hogy az elhunyt személy hagyatéka fedezetet biztosít a méltó eltemettetésre.

A hatályos törvényi rendelkezések szerint a Magyar Állam nemhogy nem támogatja a gyászoló családokat, hanem a temetési helyek (sírhely, sírbolt, urnafülke, urnasírhely, urnasírbolt) megváltási és újraváltási díjának megfizetése után még általános forgalmi adót is beszed a legmagasabb 27 %-os adókulcs alkalmazásával. A magyar családok a megváltási és újraváltási díjak megfizetésével eleve súlyos anyagi áldozatot hoznak azért, hogy elhunyt hozzátartozójuk a magyar anyaföldben nyugodhasson. E díjfizetési kötelezettség erkölcsi szempontból legfeljebb abban az esetben és addig a mértékig igazolható, ameddig az a méltó nyughelyet biztosító temető fenntartását szolgálja. Elfogadhatatlan azonban, hogy a Magyarországon született, e nemzet tagjaként élt és dolgozó magyar polgároktól az állam adót szedjen még a szülőföldön található temetési hely rendelkezésre bocsátásáért is. Ezért indokolt az általános forgalmi adóról szóló törvény módosítása akként, hogy a temetési hely megváltása és újraváltása tárgyi áfamentes körbe kerüljön.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény rendelkezései alapján a települési önkormányzatok rendkívüli települési támogatás formájában tudnak segítséget nyújtani az eltemettetésről gondoskodó hozzátartozóknak.

Azonban a hatályos szabályozásból következően a méltó eltemetés után sem biztosított az elhunyt végső nyugalma még a rá emlékező hozzátartozók életében sem. A temetési hely feletti rendelkezési jogot ugyanis időről időre újra meg kell váltani. A törvény mindössze azt a legrövidebb időt határozza meg, amíg az elhunyt a megváltott temetési helyen háborítatlanul nyugodhat. Eszerint a temetési hely feletti rendelkezési jog időtartama hamvasztásos temetés esetében nem lehet kevesebb 10 évnél, egyéb esetekben nem lehet kevesebb 25 évnél.

Az újraváltáshoz azonban többnyire már sem az elhunyt személy hagyatéka, sem az önkormányzatok által rendkívüli települési támogatásként folyósított temetkezési segélyek nem nyújtanak segítséget. Emiatt előfordulhat, hogy annak ellenére számolják fel a temetési helyet, hogy van az elhunyt emlékező, élő hozzátartozó, azonban a családnak nincs pénze a temetési hely újraváltási díjának megfizetésére.

E rendkívül méltánytalan, az elhunyt emlékét sértő helyzet megelőzése érdekében indokolt pénzbeli támogatást biztosítani abban az esetben, ha a rendelkezési jog gyakorlására jogosult személy jövedelmi viszonyai nem teszik lehetővé a temetési hely újraváltását.

Ezért a törvényjavaslat *a temetőkről és a temetkezésről* szóló 1999. évi XLIII. törvény módosításával bevezeti az „újraváltási támogatást”, ami a központi költségvetési terhére biztosítja az újraváltási díj 50 %-ának, kivételesen 75 %-ának megtérítését az alacsony jövedelemmel rendelkező családok számára.

Az újraváltás elősegítése érdekében a törvényjavaslat előírja a temetési hely felett rendelkezésre jogosult személy kötelező értesítését a rendelkezési jog lejártát megelőző naptári évben. Annak érdekében, hogy a temetők üzemeltetői által postázott tájékoztató levelek valóban célt érjenek a törvényjavaslat lehetővé teszi az üzemeltetők számára a rendelkezésre jogosult személyek lakcímadatának átvételét a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból.

Részletes indokolás

1. §

Az általános indokolásban ismertetett okokból a törvényjavaslat *az általános forgalmi adóról* szóló 2007. évi CXXVII. törvény módosításával tárgyi adómentessé válik a temetési hely megváltása és újraváltása.

2. §

A törvényjavaslat szerint újraváltási támogatásra azok a családok lesznek jogosultak, amik esetében az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (jelenleg 28 500 forint) 400%-át. E rendelkezés alkalmazásához szükséges az értelmező rendelkezések között a család fogalmának meghatározása *a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról* szóló 1993. évi III. törvény vonatkozó rendelkezésének alapul vételével.

3. §

Az eltemettető személy halála esetére a temető üzemeltetőjének ismernie kell az elhunyt személy közeli hozzátartozóinak nevét és lakcímadatát annak érdekében, hogy a sírhely feletti rendelkezési jog időtartamának lejártáról és az újraváltás lehetőségéről tájékoztatást tudjon adni. Ezért a törvényjavaslat előírja, hogy a nyilvántartó könyvnek tartalmaznia kell az elhunyt közeli hozzátartozójának nevét és lakcímadatát.

4. §

Az általános indokolásban ismertetett szabályozási cél, azaz az újraváltási támogatás bevezetése érdekében új 22/A. §-al és 22/B. §-al egészíti ki *a temetőkről és a temetkezésről* szóló 1999. évi XLIII. törvényt.

5. §

Az újraváltási támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályainak meghatározása nem igényel törvényi szintű rendezést, ezért annak megalkotására indokolt a Kormányt felhatalmazni.

6. §

Átmeneti rendelkezés megfelelő időt biztosít a Kormány számára a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból származó lakcímadatok temető üzemeltetők részére történő elektronikus átadására.

7. §

A végrehajtási rendelet megalkotásának, a megfelelő eljárásrendek kidolgozásának és a járási hivatalok felkészítésének időszükségletére figyelemmel indokolt legalább 30 nap felkészülési idő biztosítása.